

Oponentský posudek na bakalářskou práci

Autorka práce: Eva Pospíchalová

Název práce: Kulturní prostředí Jižní Koreje a České republiky a možnosti transkulturního dialogu

Oponentka: Zdenka Sokolíčková, PhD

Text Evy Pospíchalové nese název, který ne tak docela odpovídá obsahu práce. O současném kulturním prostředí Jižní Koreje ani České republiky nepojednává, a termín “transkulturní dialog” používá zcela vágně či přímo zavádějícím způsobem.

Předložená bakalářská práce má dvě hlavní části, kterým předchází úvod v délce 1,5 strany. Zde je zmíněn autorčin nadšenecký zájem o Jižní Koreu, jeden odstavec o struktuře práce, který postrádá vysvětlění, proč má taková struktura smysl, definice kultury na hranici mezi bazalitou a banalitou, a nejasné nastínění toho, jak studentka chápe pojem “transkulturní dialog”. Že jde o směsici dojmů bez schopnosti rozlišit mezi transkulturalitou a interkulturalitou, dokládá zcestná teze (citovaná jako parafráze z Průchovy *Interkulturní psychologie*), že “není možné, aby se při úspěšné komunikaci mezi dvěma stranami vyskytlo nedorozumění způsobené zkreslením informací kvůli kulturním odlišnostem či etnocentrismu” (s. 10).

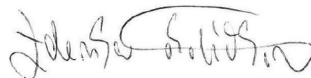
Následuje série kapitol, v nichž studentka nejprve na 1,5 strany pojednává o historii Koreje, dále na 3 stranách o kultuře a náboženství, a dále na 8 stranách o vzájemných vztazích Jižní Koreje a ČR v minulosti a současnosti. Poslední zmiňovaný oddíl je kromě spíše úředních dokumentů či webových stránek kompilátem bakalářských a diplomových prací, především z oborů ekonomického ražení, zvláště cestovního ruchu. Ke zdrojům patří také články jako “Korejci si na tmavé pivo sypou skořici, to milují, říká Češka” nebo “Poletíte do Koreje? Otázky a odpovědi pro fanoušky českých olympioniků.” Takzvaně teoretická část práce pokračuje třípůlstránkovým oddílem s názvem Možnosti kulturního setkání, jenž končí tezí, že “v Soulu nyní existuje několik českých restaurací. [...] Na jídelním lístku se vyskytují kromě evropských specialit také pražská klobása, sekaná, bramboráky, koleno, guláš a několik druhů piva z malého pivovaru” (s. 28). Ambiciózně nazvaný oddíl Česko-korejské vztahy z transkulturní perspektivy obsahuje parafráze několika relevantních zdrojů, které zjevně nabízely zajímavá témata. Nejdelší přímou citací je nicméně výrok z bakalářské práce studenta VŠE: “Abychom se více usmívali, měli bychom se chovat přívětivěji k turistům, jestli s nimi chceme dělat nějaký ten business, [...] zlepšit servis v restauracích a obchodech, [...] nevtipkovat o KLR, být více respektující ke starším a k ženám, větší implementace angličtiny a nenosit ponožky v sandálech” (s. 30). Tolik teorie. Nosná témata,

napínavé sféry napětí mezi oběma zeměmi, možnosti vzájemného vlivu v globalizovaném a digitalizovaném světě, se v práci přinejlepším okrajově zmíní.

Poměrně rozsáhlá praktická část bakalářské práce (s. 32–53), pojednává o kvantitativním (online dotazníkovém) šetření, které proběhlo v měsících květnu a červnu 2020. Pohled do kalendáře dává tušit, že polovina práce je postavena na ani ne dvouměsíční internetové sondě do vědomostí přiznaně nereprezentativního vzorku Čechů a Jihokorejců. Studentka uvádí, že otázky jsou „vytvořeny na základě první části bakalářské práce“. Jinými slovy, co studentka považovala za podstatné informace (pracuje se zde se zajímavým pojmem „povědomí“), to bylo součástí dotazníku obsahujícího 39/43 (!) otázek vědomostního, dojmologického nebo marketingového charakteru, z nichž většina byla otevřená. Závěrem z výzkumu je, že Češi vnímají Jižní Koreu neutrálně či mírně negativně, pletou si ji s Koreou Severní, nijak zvlášť do ní neplánují cestovat a „stereotypně“ si ji spojují s technologiemi a K-popem. Nebylo by bývalo zajímavé porovnat právě například vztah mladých lidí v ČR a Jižní Koreji k digitálním technologiím a populární kultuře? Vzájemné vlivy, recepci, dopady? Nejspíš nebylo. Korejci znají Prahu, naši zem si spojují se středověkem a romantikou, a milují černé pivo Kozel. Na závěr praktické části je čtenář ujištěn, že „díky transkulturnímu dialogu můžeme také poznat sami sebe a vlastní kulturu. Poznání jiné identity a následný dialog napomáhá k našemu obohacení a odkrytí identity vlastní a identity naší společnosti“ (s. 53). Práce je zakončena normativním výrokiem, že „popularizací korejské kultury v Čechách a naopak lze tedy napomoci ke změně situace a ovlivnit transkulturní komunikaci mezi těmito dvěma státy“ (s. 55). Proč studentka usoudila, že situace je nepříznivá a je nutné ji změnit, o čem vlastně vypovídá její výzkum, nebo dokonce co je to transkulturní komunikace, se čtenář nedozvídá.

Obecně mám tendenci hodnotit bakalářské práce shovívavě a přihlížím k tomu, zda splňují minimální požadavky kladené na bakalářskou úroveň studia. V případě tohoto textu váhám, zda (jistě upřímný) zájem o vzdálenou zemi stačí, aby bylo možné spíše podprůměrnou seminární práci bez jakéhokoli teoretického ukotvení, náznaku použití teorie, dokladu reálného studia odborné (např. antropologické či sociologické) literatury či poutavého výzkumu obhájit jako dostatečnou. Vzhledem k tomu, že nemohu být přítomná u obhajoby, prosím komisi, aby studentce umožnila reagovat na moje zásadní výtky. Dále navrhuji studentku vyzvat k zodpovězení otázky, co a proč ve svém výzkumu zjišťovala.

V Tromsø, 18. srpna 2020

Zdenka Sokolíčková